

Sygn. akt IV U 358/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2015r.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSR Renata Darłak</i>
Protokolant:	<i>Ewa Grzybek</i>

po rozpoznaniu w dniu **8 października 2015r. w Rzeszowie**

sprawy z wniosku **J. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

przy udziale(...) **Sp. z o.o. w R.**

o **jednorazowe odszkodowanie**

na skutek odwołania **J. K.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

z dnia 26 maja 2015 r. znak (...) - (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 26 maja 2015 r. znak (...) - (...) w ten sposób, że ustala, iż w wyniku wypadku przy pracy z dnia 14 lutego 2015r. wnioskodawca J. K. doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 1% i z tego tytułu przyznaje wnioskodawcy prawo do jednorazowego odszkodowania w wysokości odpowiadającej powyższemu uszczerbkowi.-

Sygn. akt IV U 358/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 8 października 2015r.

Decyzją z dnia 26.05.2015r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. - na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2003 r. nr 199, poz. 1673 z późn. zm.) - odmówił wnioskodawcy J. K. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 14.02.2015 r. W uzasadnieniu tej decyzji podał, że orzeczeniem z dnia 20.05.2015 r. Komisja Lekarska ZUS ustaliła, iż wnioskodawca nie doznał żadnego uszczerbku na zdrowiu w związku z tym wypadkiem.

W dniu 23.06.2015 r. wnioskodawca złożył odwołanie od powyższej decyzji, w którym zarzucił, że po złożeniu sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS, który przyznał mu jednoprocenowy długotrwały uszczerbek

na zdrowiu, został pozbawiony tego uszczerbku. Nadmieniał przy tym, że nadal odczuwa skutki wypadku, które przeszkadzają mu w pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumenty, które legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji. Dodał ponadto, że Lekarz Orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 27.04.2015r. ustalił, iż w wyniku wypadku z dnia 14.02.2015r. wnioskodawca doznał 1 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu; że od powyższego orzeczenia wnioskodawca zgłosił sprzeciw oraz że Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 20.05.2015r., wydanym po rozpatrzeniu tego sprzeciwu, ustaliła 0 % uszczerbku na jego zdrowiu.

W piśmie procesowym z dnia 25.08.2015r. wnioskodawca wniósł o przyznanie mu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 14.02.2015r. w wysokości odpowiadającej 1 %-emu uszczerbkowi na zdrowiu tj. zgodnie z opinią Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 27.04.2015r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14.02.2015r. wnioskodawca J. K. był zatrudniony w (...)Sp. z o.o. w R., na podstawie umowy o pracę, na stanowisku operatora drukarki. Z tego też tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym, w tym również ubezpieczeniu wypadkowemu.

Tego dnia około godz. 20.30. podczas pracy, wnioskodawca wyciągał z drukarki gizę aby ściąć z niej specjalistycznym nożykiem folię odpadową. W pewnym momencie podczas przeciągania nożykiem po folii wzdłuż gیزی wnioskodawca obciął sobie część lewego kciuka. Następnie niezwłocznie zawiązał ten kciuk bandażem, korzystając z materiałów, znajdujących się w apteczce pierwszej pomocy, po czym zgłosił wypadek mistrzowi zmiany P. P.. Ten zawiadził go na Pogotowie Ratunkowe, gdzie udzielono mu pierwszej pomocy.

W wyniku wypadku u wnioskodawcy doszło do częściowej amputacji opuszki kciuka lewego.

W dniu 27.03.2015r. pracodawca wnioskodawcy złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniosek o przyznanie mu jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 14.02.2015r. Przed tym w dniu 17.03.2015r. przesłał protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy z dnia 27.02.2015r., w którym zaistniałe zdarzenie zostało uznane za wypadek przy pracy. Organ rentowy w dniu 9.04.2015 r. stwierdził, że płatnik składek dokonał prawidłowej kwalifikacji zdarzenia z dnia 14.02.2015 r., uznając je za wypadek przy pracy oraz że nie zachodzą okoliczności z art. 21 ustawy wypadkowej.

Wobec powyższego wnioskodawca został skierowany na badanie lekarskie.

Orzeczeniem z dnia 27.04.2015r. Lekarz Orzecznik ZUS stwierdził u wnioskodawcy dyskretną asymetrię opuszki palca I dłoni lewej w związku z jej częściową amputacją i w oparciu o pozycję nr 136a Tabeli, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (Dz. U. z 2002r. nr 234 poz. 1974). ustalił istnienie długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wnioskodawcy, spowodowanego skutkami wypadku przy pracy, w wysokości 1 %.

Wnioskodawca złożył **sprzeciw** od powyższego orzeczenia. W związku z tym został skierowany na badanie przez Komisję Lekarską ZUS.

Orzeczeniem z dnia 20.05.2015r. Komisja Lekarska ZUS ustaliła, że uszczerbek na zdrowiu wnioskodawczyni, spowodowany skutkami wypadku przy pracy z dnia 14.02.2015r. wynosi 0 %. Nie stwierdziła bowiem naruszenia sprawności ręki po przebyłym urazie.

W oparciu o powyższe orzeczenie organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

(**dowód:** akta organu rentowego)

Powyższy stan faktyczny Sąd, ustalił na podstawie dokumentów zalegających w aktach organu rentowego, których treść i autentyczność nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony w toku postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz art. 11 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2002 r. nr 199, poz. 1673 z późn. zm.) ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Wysokość powyższego odszkodowania oblicza się wg art. 12 ust. 1 cytowanej ustawy jako 20 % przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że wnioskodawca J. K. w dniu 14.02.2015 r. uległ wypadkowi przy pracy. Sporna była jedynie kwestia czy w następstwie tego wypadku doznał on długotrwałego uszczerbku na zdrowiu i w jakiej wysokości.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2003 r. nr 199, poz. 1673 z późn. zm.) stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową ustala lekarz orzecznik lub komisja lekarska. Na podstawie art. 16 ust. 2 ww. ustawy przy ustalaniu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS dotyczące trybu orzekania o niezdolności do pracy.

W myśl zaś art. 14 ust. 2a, 2b, 2c ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., nr 39, poz. 353 z późn. zm.) od orzeczenia lekarza orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu, zwanej dalej „komisją lekarską”, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia. Sprzeciw wnosi się za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Zakładu właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej.

Art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., nr 39, poz. 353 tekst jedn.) stanowi z kolei, że w postępowaniu w sprawach o świadczenia określone w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że niniejsza ustawa stanowi inaczej. Z art. 139 kpa wynika zaś zakaz reformationis in peius. Zgodnie z tym przepisem organ odwoławczy nie może wydać decyzji na niekorzyść strony odwołującej się, chyba że zaskarżona decyzja rażąco narusza prawo lub rażąco narusza interes społeczny. Zakaz ten ma charakter swoistej gwarancji procesowej polegającej na tym, że w postępowaniu wywołanym wniesieniem środka zaskarżenia organ odwoławczy nie zmieni zaskarżonego rozstrzygnięcia na niekorzyść strony wnoszącej taki środek, jeśli inne strony jednocześnie takiego środka prawnego nie wniosły.

Niewątpliwie postępowanie przed Komisją Lekarską ZUS, jest fragmentem postępowania administracyjnego, które wszczyna się w momencie złożenia do organu rentowego wniosku o świadczenie. W związku z tym zasady regulujące tryb tegoż postępowania nie mogą być mniej korzystne dla ubezpieczonych niż ogólne zasady, obowiązujące w postępowaniu administracyjnym.

Jedną z takich zasad, mającą fundamentalne znaczenie w postępowaniu administracyjnym, jest zasada nie orzekania na niekorzyść strony wnoszącej odwołanie wyrażona w art. 139 kpa, zawierającym zakaz reformationis in peius.

W postępowaniu, dotyczącym ustalenia wysokości uszczerbku na zdrowiu, ubezpieczony ma prawo wniesienia odwołania od orzeczenia lekarza orzecznika do komisji lekarskiej ZUS w ciągu 14 dni od dnia doręczenia wypisu z treści orzeczenia. Komisja lekarska ZUS działa więc jako organ odwoławczy w trybie postępowania administracyjnego, dlatego też powinna mieć na uwadze wskazany wyżej zakaz. Tylko w przypadku zgłoszenia zarzutu wadliwości orzeczenia lekarza orzecznika ZUS w ramach wykonywania nadzoru przez Prezesa ZUS, możliwe będzie, w ocenie sądu orzekającego, wydanie przez komisję lekarską ZUS orzeczenia na niekorzyść ubezpieczonego.

Ponadto należy podkreślić, iż kwestia obowiązywania zakazu reformationis in peius była niejednokrotnie rozstrzygana zarówno przez tutejszy Sąd Rejonowy jak i przez Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, które za każdym razem zajmowały takie samo i jednoznaczne stanowisko, stwierdzając iż zakaz ten ma zastosowanie również w postępowaniu orzeczniczym. Z niewiadomych względów organ rentowy orzeczeń tych nie honoruje, powodując zbędne koszty prowadzonych w związku z tym postępowań sądowych.

Kierując się powyższym zakazem w przedmiotowej sprawie należy przyjąć, iż orzeczenie komisji lekarskiej ZUS wydane wobec J. K. nie mogło być dla niego mniej korzystne niż orzeczenie lekarza orzecznika albowiem orzeczenie organu odwoławczego wydane na skutek sprzeciwu wnioskodawcy nie może go pozbawić uprawnień, które uzyskałby on nie zaskarżając orzeczenia lekarza orzecznika. Wówczas bowiem owo orzeczenie, nawet gdyby było błędne, stanowiłoby podstawę wydania decyzji przez organ rentowy. W myśl zaś orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS wnioskodawca wskutek wypadku przy pracy z dnia 14.02.2015r. doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 1 %. Również względy logiki przemawiają za stosowaniem zakazu reformationis in peius w postępowaniu przed organem rentowym w zakresie orzecznictwa lekarskiego.

Z tych względów na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.